

РЕШЕНИЕ

№ 1804

гр. София, 27.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Г СЪСТАВ, в публично заседание на шести март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Татяна Димитрова

Членове: Румяна М. Найденова
Гюлсевер Сали

при участието на секретаря Алина К. Тодорова
като разгледа докладваното от Татяна Димитрова Въззивно гражданско дело
№ 20221100512222 по описа за 2022 година

Производството по делото е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

С решение № 8920/04.08.2022 г., постановено по гр. д. № 164301/2021 г. на СРС, 34 състав, е уважен предявеният от Д. К. З., ЕГН *****, действащ чрез процесуалния си представител адв. Б.Й. от САК със съдебен адрес: гр. София, бул. **** срещу В. Х. К., ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. София, ул. ****, действащ чрез процесуалния си представител адв. Ц.С. от САК със съдебен адрес: гр. София, ул. ****, 1 над партер етаж иск с правно основание чл. 55, ал.1, предл.1 ЗЗД, с което ответникът е осъден да заплати на ищеца сумата от 6 650 лева, представляваща заплатена в периода от 16.03.2017 год. до 19.05.2017 год. при начална липса на основание сума, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 11.11.2021 год. (датата на подаване на исковата молба) до окончателното изплащане на сумата, както и на основание чл. 78, ал.1 от ГПК сума в размер на 1 230 лева, разноски в първоинстанционното производство.

Срещу решението в срока по чл.259 от ГПК е подадена въззивна жалба от ответника в първоинстанционното производство. Обжалва решението като неправилно, необосновано и недоказано, постановено при съществени процесуални нарушения, както. Твърди, че при преценката на събраните гласни доказателства чрез разпита на свидетеля П.М., не е съобразил правилото на чл.172 от ГПК и е дискредитирал същите като нелогични, непоследователни и некореспондиращи с останалия доказателствен материал. Твърди, че не е имал възможността да се запознае и защити срещу представените с писмената защита на ищеца доказателства, както и да оспори твърденията, изложени в същата. Неправилно първата инстанция, според жалбоподателя, не е изследвал в дълбочина служебните и близките отношения между ответника и третото лице – П.М., поради което е достигнал и погрешни изводи за липса на такива. Аргументира, че никъде в нормативен акт не е установено изискване отношенията, в които са се намирали страните, да са установени писмено и затова нямамо каквито и да е документи във връзка с извършваната от ищеца

работа при ответника, уговорките във връзка с плащанията и т.н. Въвежда възражение за процесуални нарушения по доклада. Неправилно съдът не е изследвал въпроса за това дали в процесния случай не е било налице изпълнение на един нравствен дълг. Моли съда да отмени обжалваното решение като неправилно и незаконосъобразно, като постанови друго, с което отхвърли претенциите. Претендира разноски.

От страна на ищеца - въззиваем е постъпил отговор на въззивната жалба в срока по чл. 263, ал. 1 ГПК, с който иска от съда да отхвърли като неоснователна въззивната жалба, а първоинстанционното решение да бъде потвърдено изцяло като правилно и законосъобразно. Оспорва подадената въззивна жалба, като неоснователна и недоказана, а обжалваното решение счита за правилно и законосъобразно. Оспорва доказателствените искания, от една страна, като преклудирани и от друга страна, като неотносими и при непосочено обстоятелство, във връзка с установяването на което се иска събирането им. По отношение твърдението, че е работил при третото лице – М., като младши адвокат в периода, през който са извършени плащанията, отразени в платежните нареждания, ищецът – въззивник излага следните възражения. От 19.01.2016 год. ищецът е вписан в Софийска адвокатска колегия, но вече не като младши адвокат, като какъвто се твърди да е работил при третото лице – М., като от този момент до първото плащане на 16.03.2017 год. е изминал период от повече година. Според въззиваемия, ответникът – въззивник не установява по делото каква точно дейност осъществява третото лице – М., респ. не установява какви са правоотношенията между страните, които да обосноват възлагане от страна на третото лице – М. на ищеца – въззиваем извършването на процесните плащания. Възражава, че ако се приеме, че е работил в адвокатска кантора на М., работата следва на основание чл.77, ал.1 Закон за адвокатурата да е извършвана на основание писмен договор, който, от една страна, няма да може да се доказва със свидетелски показания на основание чл.164, ал.1, т.1 и т.3 ГПК, а от друга страна, изобщо не се твърди и да съществува от страна на ответника. Още веднъж възражава за преклудирана възможността да се изискват свидетели на този етап на производството. Моли съда, да отхвърли въззивната жалба като недоказана, а обжалваното решение да потвърди като правилно и законосъобразно. Претендира разноски.

С разпореждане от 24.01.2023 год. въззивният съд, като е разгледал и обсъдил доказателствените искания на страните, направени във въззивната жалба и отговора на въззивната жалба, ги е отхвърлил, като непопадащи в нито една от хипотезите на чл.266 от ГПК.

Съдът намира от фактическа страна следното:

Образувано е по предявени от Д. К. З., ЕГН *****, действащ чрез процесуалния си представител адв. Б.Й. от САК със съдебен адрес: гр. София, бул. **** срещу В. Х. К., ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. София, ул. ****, действащ чрез процесуалния си представител адв. Ц.С. от САК със съдебен адрес: гр. София, ул. ****, 1 над партер етаж обективно съединени иски, както следва:

главен осъдителен иск с правна квалификация чл. 55, ал. 1, пр. 1 ЗЗД за заплащане на сумата от 6650 лева, представляваща заплатена в периода от 16.03.2017 г. до 19.05.2017 г. при начална липса на основание сума, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 11.11.2021 г. /датата на депозиране на исковата молба/ до окончателното плащане на сумата;

евентуален осъдителен иск с правна квалификация чл. 59 ЗЗД за заплащане на сумата от 6650 лева - обезщетение за неоснователно обогатяване, представляваща заплатена в периода от 16.03.2017 г. до 19.05.2017 г. сума, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 11.11.2021 г. /датата на депозиране на исковата молба/ до окончателното плащане на сумата.

Релевират се съображения, че ищецът внасял по сметка на ответника следните суми по месеци, а именно: 16.03.2017 г. - 1550 лева, 13.04.2017 г. - 1200 лева, 19.04.2017 г. - 150

лева, 15.02.2017 г. - 1200 лева, 13.01.2017 г. - 1200 лева, 19.05.2017 г. - 1350 лева. Изрично заявява, че на ответника не е била изпращана извънсъдебна покана за заплащане на процесното вземане.

В указания законоустановен едномесечен срок по реда на чл. 131 ГПК е постъпил отговор от ответната страна. Оспорва исковете по основание и размер. Заявява, че не са налице елементите от фактическите състави на предявените искове.

Заявява, че ищецът внасял сумите по банковата сметка на ответника по поръчка на трето лице. В тази връзка релевира, че е налице споразумение между страните по делото и трето за спора лице – Пл. М. във връзка с плащане на суми в полза на ответника от името на трето за спора лице и по негова поръчка. Преводът на сумите бил извършен съзнателно и в съответствие с изискванията на морала, поради което не били лишени от основание. Заявява, че плащанията от ищеца не били извършени с негови лични средства, а със средства, които му били предоставяни от Пл. М.. В тази връзка посочва, че видно от представено извлечение от сметка на ответника вноските по сметката на ответника били правени както от Пл. М., така и от други лица, едно, от които, бил ищецът. С оглед изложеното, застъпва тезата, че липсва обедняване на ищеца, тъй като той не бил превел процесните суми с лични средства, а със средства предоставени му от трето лице. Претендира разноски.

По отношение правилността на решението във връзка с наведените във въззивната жалба оплаквания по съществото на спора настоящият състав на въззивния съд намира следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Съдът намира обжалваното решение за валидно.

По правилността на съдебното решение въззивният съд приема следното:

Искът, с който е сезирана първата инстанция, черпи правното си основание от разпоредбата на чл. 55, ал. 1, предл. първо от ЗЗД. Според обвързващата съдебна практика, установена т. 1 от Постановление № 1 от 28.05.1979 г. на Пленума на ВС, при първия фактически състав на чл. 55, ал. 1 ЗЗД е налице предаване, съответно получаване, на нещо при начална липса на основание, т.е. когато още при самото получаване липсва основание за преминаване на блага от имуществото на едно лице в имуществото на друго. Съобразно установения принцип за разпределение на доказателствената тежест в гражданския процес в тежест на ищеца е да докаже наличието на тези предпоставки. В случаите на чл. 55, ал. 1 от ЗЗД ответникът дължи всичко, което е получил при отпаднало основание. В тежест на ищеца е да докаже факта на плащането, а в тежест на ответника е да установи, че е налице основание за получаването на плащането, респективно за неговото задържане.

Фактът на плащането ищецът доказва чрез представяне на няколко броя платежни нареждания по делото, съответно с дати: 16.03.2017 год., 13.04.2017 год., 19.04.2017 год. 15.02.2017 год., 13.01.2017 год. и 19.05.2017 год., като отразеното в тях като дати и суми напълно кореспондира със съдържанието на исковата молба и твърденията на ищеца в тази насока. Правилно първата инстанция е приела за доказан факта на плащането, в който случай за ответника възниква задължение да докаже основанието за получаването на плащането и неговото задържане.

Правилно първата инстанция приема, че ответника – въззивник не е доказал, от една страна, възникването на твърдяното от него с отговора на исковата молба служебно правоотношение между третото лице – П.М. и ищеца, от друга страна, не е доказал и

уговорките между П.М. и ищеца, които да са породили през процесния период задължение за последния да извършва плащанията към ответника – въззивник. Т.е. не е установено възлагане, по силата на което ищецът – въззиваемото да е правно задължен да превежда сумите към ответника – въззивник.

Упражняването на адвокатската професия е регламентирано в чл. 134, ал. 1 от Конституцията на Република България като дейност за правно съдействие и защита на свободите, правата и законните интереси на физическите и юридическите лица. Разпоредбата на чл. 2, ал. 1 от Закона за адвокатурата възпроизвежда конституционното право на защита по чл. 56, като прогласява и принципите, в съответствие с които се осъществява адвокатската професия – независимост, изключителност, самоуправление и самоиздръжка. Посочените принципи са намерили отражение при регламентиране на правата и задълженията на адвоката, организацията и управлението на адвокатурата и отговорността на адвоката. По силата на чл. 3, ал. 1 ЗА адвокатската професия може да се упражнява само от адвокат, практикуващ самостоятелно или в сдружение по закона. Отделни дейности – правна работа или съвместна работа по дела, могат да се възлагат по договор за сътрудничество с друг адвокат – чл. 76 ЗА или да се сключи договор за постоянна работа с друг адвокат или адвокатско дружество – чл. 77 ЗА. Самата разпоредба на чл. 77 от ЗА изисква договорът да е сключен в писмена форма, какъвто договор не е представен по делото, с оглед установяване, че ищецът – въззивник е извършвал работа в притежавана от П.М. адвокатска кантора през процесния период. Доколкото и въз основа на служебните справки на съда се установи, че П.М. не притежава качеството адвокат, т.е. да е лице, вписано в адвокатска колегия, което да може да упражнява адвокатска професия, следва и безспорно, че същият не може да е притежавал и адвокатска кантора, в която да е работил съвместно и с други адвокати. При недоказване на правоотношение, по силата на което ищецът да е обвързан от нареждания или възлагания на третото лице – П.М., относно заплащане на суми в полза на дадено лице, не може да следва извод, различен от този, до който е стигнала и първата инстанция, че основание за извършените плащания не е налице.

Същевременно, въпреки че в дадените от свидетеля П.М. свидетелски показания същия говори и за „фирма“, както правилно е отбелязано и в отговора на въззивната жалба, по делото не са представени доказателства и в посока установяване на друго трудово или служебно правоотношение, което да е обвързвало страните и по силата на което П.М. да е разполагал с правомощията да възлага изпълнение на задължения на въззиваемото. Трудовото правоотношение възниква по силата на сключен между страните договор, по силата на който работникът или служителя се задължава да престои работната си сила на работодателя, а последният се задължава да му плаща определено възнаграждение. Формата, предвидена в закона за сключване на договора, е такава за действителност, като и нормативно е предписано и съдържанието, което трябва да включва. Следователно, представянето на един трудов договор е от естество да докаже възникнали и съществували трудови правоотношения между страните, въз основа на които да се направи извод за наличие на основание за извършените плащания. Доколкото това не е сторено, а напротив,

служебно съда е направил необходимите справки за да провери дали П.М. може да притежава качеството работодател, съгласно пар.1, т.1 от ДР на КТ и от същите е видно, че лицето не е регистрирано като юридическо лице. Следователно, възраженията на ответника – въззивник, доколкото не са доказани нито в първоинстанционното производство, нито пред настоящата инстанция, следва да се отхвърлят като неоснователни.

Възражението относно допуснати нарушения в доклада по делото е преклудирано и ответника – въззивник не може да го предяви пред настоящата инстанция, доколкото е имал възможността да го направи и е пропуснал срока за това. Напротив, в открито съдебно заседание, проведено на 01.04.2022 год. процесуалният представител на ответника – въззивник, който се явява по делото, заявява, че няма възражения по доклада по делото, което изявление е отразено в протокола, изготвен от проведеното заседание.

Следователно, предвид гореизложеното, настоящата инстанция споделя извода на първоинстанционния съд относно основателността на предявения осъдителен иск с правно основание чл.55, ал.1 от ЗЗД и осъждането на ответника да върне посочените суми, като платени без основание. Като е достигнал до крайния извод за уважаване на иска, първоинстанционният съд е постановил правилно решение, което следва да бъде потвърдено.

По изложените мотиви, Софийски градски съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 8920/04.08.2022 г., постановено по гр. д. № 164301/2021 г. на СРС, 34 състав, е уважен предявеният от Д. К. З., ЕГН *****, действащ чрез процесуалния си представител адв. Б.Й. от САК със съдебен адрес: гр. София, бул. **** срещу В. Х. К., ЕГН *****, с постоянен адрес : гр. София, ул. ****, действащ чрез процесуалния си представител адв. Ц.С. от САК със съдебен адрес: гр. София, ул. ****, 1 над партер етаж иск с правно основание чл. 55, ал.1, предл.1 ЗЗД, с което ответникът е осъден да заплати на ищеца сумата от 6 650 лева, представляваща заплатена в периода от 16.03.2017 год. до 19.05.2017 год. при начална липса на основание сума, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 11.11.2021 год. (датата на подаване на исковата молба) до окончателното изплащане на сумата

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС в едномесечен срок от получаване на съобщението.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____